

PARALEL DİNLER VE ÜMMÎLER

Menfaat çevreleri ile dünyayı ahiretten çok seven din âlimleri bir araya gelince paralel din oluşur. Halk da menfaatine düşkün olduğu için doğruları söyleyenleri dışlarlar.

Paralel din, Allah'ın dinini menfaatlerine alet edenlerin kurdukları dindir. Dini yapılanmaların neredeyse tamamı paraleldir. Bu iş öyle ustaca yapılır ki, çoğu kimse onu yapanı büyük din âlimi sayar. Menfaat çevrelerinin verdiği destekle paralel din, gerçek dinin yerini alır ve gerçek dindarlar, mürted veya zındık sayılarak yargısız infaz edilirler.¹

En büyük sömürü din sömürüsüdür. Çünkü şu ayete göre herkes kendini dindar sayar:

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنََّّهُم مُّهْتَدُونَ

Allah bir kesimin doğru yolda olduğunu onaylar. Bir kesim de sapık sayılmayı hak eder. Onlar Allah'a daha yakın² saydıkları şeytanları evliya edinirler, üstelik doğru yolda olduklarını sanırlar. (A'râf 7/30)

Evlîyâ, velinin çoğuludur. Veli, araya başkası giremeyecek şekilde yakın olmayı ifade eder. Velilik de bir işi üstlenme ve yardımcı olma anlamına gelir.³

Allah'ın bizden ne istediği, ancak onun kitabından öğrenilebilir. Ama bu şeytanlar, kendi görüşlerini Allah'ın Kitabının yerine geçirerek tanrılaşmak isterler. İlgili ayet şöyledir:

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ عَشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

Kendi arzusunu kendine tanrı edineni gördün mü? Bilerek yaptığı için⁴ Allah onu sapık saymış, sanki⁵ kulağına ve kalbine mühür basmış, gözüne de per-

de çekmiştir. Allah kabul etmedikten sonra artık kim onu doğru yolda görebilir. Bilginizi kullanmaz mısınız? (Câsiye 45/23)

Her Müslüman, Kur'an'ın ilk sırada olması gerektiğini bilir. Menfaatlerine ters düşünce Kur'an'ı ikinci sıraya koyan, yaptığını suç saymazsa, Allah ile ilişkisini keser. Bunu, ilim süsü vererek yapanlar Allah ile kulları arasına girmiş ve en büyük günahı işlemiş olurlar. Allah Teâlâ bunları şöyle anlatmıştır:

وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ. الَّذِينَ يَسْتَجِبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَىٰ الْآخِرَةِ وَيُضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

Kâfirlerin, suçlarına bağlı⁶ azaptan çekecekleri var. Onlar, dünya hayatını Ahiretten çok seven ve ivec yapmaya çalışarak Allah'ın yolundan uzaklaşan/uzaklaştıran kimselerdir. Onlar derin bir sapkınlık içindedirler. (İbrahim 14/2-3)

Ivec = عوج, düşünerek ve uzak görüşle anlaşılabilir şekilde yapılan çarpıtmadır.⁷ Bunu ancak dini iyi bilen yapar. Hem kendi sapar hem de başkalarını saptırır.

Dünyayı ahiretten çok seven bu insanlara destek olanlarla ilgili ayetler de şunlardır:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَن فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّوْهُ بَعْدَ أَلِيمٍ.

(Halkı,) bilmeden⁸ Allah'ın yolundan saptırmak ve o yolu istismar etmek⁹ için boş söze bedel ödeyen insan vardır. İşte onların hakkı alçaltıcı bir azaptır.

**Karşısında ayetlerimiz okunduğu zaman büyükle-
nir, sanki hiç duymamış, sanki kulaklarında ağır-
lık varmış gibi sırt çevirip gider. Ona acıklı bir azap
müjdesi ver.** (Lokman 31/6-7)

Menfaat çevreleri ile dünyayı ahiretten çok seven din âlimleri bir araya gelince paralel din oluşur. Halk da menfaatine düşkün olduğu için doğruları söyleyenler dışlanırlar. “Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar” denmesi bundandır. Yanlış hesapları bozan bu kişiler sabırlı olurlarsa onuncu köye muhtar olur, hatasını anlayan dokuz köyü ve başka köyleri kendilerine bağlarlar.

Çok sayıda ayette Allah, Kitabına sarılmayı ve bölünmemeyi emretmiştir. Bir ayet şöyledir:

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

Allah'ın ipine (Kur'an'a) hep beraber sıkı sarılın, bölünmeyin. (Âli-i İmrân 3/103)

Dinlerini bölüp parçalayanlarla bir ilişkimizin olamayacağı da şu ayette bildirilmiştir:

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

Dinlerini firkalaştıran ve onlara taraftar olanlar var ya, hiçbir konuda onlardan olamazsın. Onların işi Allah'a kalmıştır. Daha sonra Allah, onların yaptıklarını kendilerine bildirecektir. (En'am 6/159)

Mezheplere bölünmeler, Kur'an kadar önemli olan

hikmet kavramının yok edilmesi ve doğan boşluğu ulemanın doldurmasıyla oluşmuştur. Hikmet, Allah'ın kitabından doğru hüküm çıkarma yöntemidir. Hikmetin bütün kuralları Kur'an'a yerleştirilmiş, Nebimiz de hayatı boyunca ümmetine bu yöntemi öğretmiş ve uygulamıştır.¹⁰ Kur'an'daki çözümlere, sadece bu yöntemle ulaşılabilir. Çünkü şu ayetlere göre Kur'an'ı sadece Allah açıklar:

الرَّ كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ. أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ.

**ELİF! LÂM! RÂ! Bu öyle bir kitaptır ki ayetleri muh-
kem kılınmış sonra doğru kararlar veren ve her şeyin iç yüzünü bilen Allah tarafından açıklanmıştır. Böyle olması, Allah'tan başkasına kul olmamanız içindir. (Ya Muhammed de ki:) Ben de o kitapla sizi uyarın ve müjdeleyen kişiyim.** (Hûd 11/1-2)

Allah'ın yaptığı açıklamalara, ancak O'nun koyduğu usulle ulaşılabilir. Ayete göre başka bir yola başvurmak, kendini Allah'ın yerine koymaktır. Durum bu kadar açık olduğu halde yukarıdaki ayetlerin anlamını çarpıtılmamış bir tefsir ve meal bulmak bile son derece zordur. Zaten Kur'an'ın yalnız Allah tarafından açıklandığını kabul eden bir mezhep de yoktur.

Kur'an'ı âlimler açıklamış ve bütün dinî kitaplar bu şekilde oluşmuştur. Mesela inanç ile ilgili birçok kavram gibi kader kavramı da saptırılınca tefsir kitapları Allah'ın insanı imtihan etmesinin gerçek değil, bir mecaz olduğuna dair anlatımlarla doldurulmuştur.¹¹

Kölelik ve cariyelik, kadının boşanma hakkı, çocukların evlendirilmesi, evliliğin denetlenmesi, mürtedin öldürülmesi ve daha birçok şey, yüzde yüz Kur'ân'a aykırı olduğu halde ittifakla kabul edilen ve ilim diye okutulmaya devam edilen konulardan olmuştur.¹² Faiz ile ilgili görüşler de faizin önünü açıp ticaretin önünü kapayacak niteliktedir.¹³

Bugün Müslümanlar, dünyanın en büyük hazinesi üzerinde oturan ama zengin olduklarını bilmedikleri için fakirlerin bile aşağıladığı dilenciler gibidirler. Hikmet kaybedildiği için hiçbir problem çözülemede, çözüm yerine problem üretilmektedir.

İslâmî bilgilerin okutulduğu kurumlar insanları, geçmişten gelen yanlış bilgilerle şartlandığı için aşağı-

daki ayetlere göre bunların ahirette kurtulma ihtimalleri vardır.

وَمَنْهُمْ أُمَّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ. فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ
الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَيْسَتْزُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا
كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْتُمُونَ

Onların bir kısmı ümmîdir;¹⁴ o kitabı değil, onunla ilgili kurguları¹⁵ bilir ve sadece tahmin yürütürler. Fakat elleriyle kitap yazan, sonra geçici¹⁶ bir çıkar için “Bu Allah katındandır!” diyenlerin çekeceği var. Hem yazdıklarından dolayı çekecekleri var hem de kazandıklarından dolayı çekecekleri var!¹⁷ (Bakara 2/78-79)

Bazıları, ümmî olma farkıyla kurtulabilirler. Kendilerine ilgili ayetler gösterildiği halde yollarına devam edenler ise şu ayetlerde anlatılan cezadan kurtulamayacaklardır:

وَيْلٌ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا
فَبَشَّرَهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

Yalanlar uydurup duran ve hayırlı şeylerden geri kalan herkese yazıklar olsun! Allah'ın kendine karşı okunan ayetlerini dinler ama dinlememiş gibi davranıp büyüklük taslayarak yoluna devam eder. Sen ona acıklı bir azabı müjdele. (Câsiye 45/7-8)

Notlar

1. Mürtedlerle ilgili bilgiye şu linkten ulaşılabilir: <http://www.suleymaniyevakfi.org/kutsanan-gelenek-ve-kuran/kurana-ve-gelenegore-dinden-donmenin-cezasi.html>
2. Ayet metnindeki من دون الله = min dūnillah sözü, Allah'tan aşağı, insanlardan yukarı, yani Allah ile insan arasında bir yeri ifade eder. Firuzabâdî, Kamus Tercümesi, Mütercim Asım, Bahriye Matbaası 1305.
3. Er- Rağib el-İsfahânî, (ö. 425 h.), Müfredât (thk: Safvan Adnan Dâvûdî) عروج md. Dimaşk ve Beyrut, 1412/1992.
4. Böyle bir iş bilmeden yapılamaz.
5. Bu gibi ayetlerde önyargılar, istiare-i temsiliyye (alegori) denen mecazî anlatımla canlandırılır. İstiarede benzetme edatı gizlenir ama bu mecaz, gerçek sanıldığı için buradaki gizli benzetme edatı tarafımızdan “sanki” sözüyle açığa çıkarılmıştır.
6. Ayetteki = شديد şedîd, sıkıca bağlı demektir. Allah'ın ödülü veya cezası, kulun fiiline bağlıdır: “Kim bir iyilikle gelirse ona, on katı verilir. Kim de kötülükle gelirse sadece bir katı ile cezalandırılır. Kimseye haksızlık yapılmaz.” (En’âm 6/160)
7. Rağib el-isfehânî’in müfredât, a-v-’c md.
8. Ayet metnindeki بِغَيْرِ عِلْمٍ =bilmeyerek” sözü “Allah'ın yolundan saptırmak için = لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ” sözünün gizli tümleci olan saptırılan “insanları” tanımladığı için anlam o şekilde verilmiştir. Çünkü boş söze yatırım yapanın onu bilmemesi mümkün olmaz
9. Ayetteki هُزُؤٌ = هُزُؤٌ = السُّخْرِيَّةُ = suhriyye anlamındadır. Suhriyye, birini ücret ödemediği çalıştırmaktır. Kelimeye istismar anlamı vermemiz bundandır.
10. Hikmet konusu Fatih ORUM tarafından kaleme alınmış olan vakfımız tarafından yayınlanan “Kur’an’ı Anlama Usûlü” kitabında anlatılmıştır.
11. İmtihan ile ilgili olarak Doğru Bildiğimiz Yanlışlar kitabımızın 5. Baskısında İmtihan başlığındaki bilgilere bakılabilir. S. 229.
12. Bu konulardaki doğru bilgileri, vakfımızın yayınladığı kitaplarda ve internet sitelerinde yazı veya sohbet olarak bulabilirsiniz.
13. Ticaret ve Faiz kitabımızın ilgili bölümlerinde bu konular ayrıntılı olarak anlatılmıştır.
14. Ümmî, burada, Kitab’ı bilmeyen kişi anlamındadır.
15. “Kurgular” diye meâl verdiğimiz emânî, ümmiyye’nin çoğuludur. Mücahid’e göre “yalan” anlamındadır. Diğerlerine göre de kitabı anlamadan okumaktır (Müfredât).
16. Kalîl = قَلِيلٌ, bir şeyin az olduğu veya geçici olduğu anlamına gelir (Ahmed b. Faris b. Zekeriyâ, Mu’cemu mekâyîs’ul-luğâ, Beyrut, tarihsiz).
17. “Hayırlı şeylerden geri kalma” anlamı verdiğimiz kelime ism = كَالِيمٌ dir. (Bkz. Müfredât)